

CONFRONTATIE

De rubriek *Confrontatie* brengt een uitdagende mening naar voren. De uitdaging geldt de lezer: u mag reageren. Onderschrijft u de gepresenteerde visie of wilt u juist de polemiek aangaan, formuleer uw mening dan scherp en bondig in maximaal 500 woorden. Stuur uw reactie binnen twee weken na verschijnen van het betreffende nummer naar *Noorderbreedte*. De redactie houdt zich het recht voor te lange reacties in te korten.

Grijpskerk (2)

Les van Grijpskerk: omslag in handelen nodig

In het vorige nummer verkondigt Willem Foorhuis een merkwaardige visie die er op neer komt dat er compensatie moet komen voor ondergrondse opslag van aardgas. Dat is de les van de gasopslag bij Grijpskerk.

Foorhuis vindt het abnormaal dat er geen vormgevingsdiscussie heeft plaatsgevonden over de inpassing van de Grijpskerk-installaties. Hier gaat Foorhuis de fout in. Er is wel terdege gediscussieerd over vorm en inpassing. De inpassing is veranderd op grond van de naar voren gebrachte visies. Misschien vindt Foorhuis de discussie onvoldoende, maar hij heeft het fout als hij stelt: *'Een maatschappelijke discussie ontbreekt'*.

Een tweede reden waarom ik de visie van Foorhuis merkwaardig vindt, is dat hij zich beperkt tot een vormgevingsvisie. De echte les die we van de ondergrondse opslag van aardgas moeten trekken is dat we een principiële maatschappelijke discussie aan moeten zwengelen. En dan een discussie over hoe we omgaan met aardgas en met energie. Nu wordt in één jaar het aardgas gebruikt dat in één miljoen jaar gevormd is. Als Foorhuis iets abnormaal zou willen noemen, is het wel dit feit.

De wereld-gasvoorraden zijn volgens de Shell in 65 jaar op, uitgaande van de consumptie van 1995. Maar het gebruik van aardgas groeit jaarlijks met zo'n vijf procent. En dat betekent dat het aardgas in 2030 à 2035 al op is. Voor olie geldt eenzelfde tijdsperiode. Alle visies op de toestand in het jaar 2030 zijn zinloos, als we geen rekening houden met de

beschikbaarheid van energie. Stel dat je kinderen wilt, dan maken die mee dat olie en gas op is. Tenzij er fundamentele veranderingen plaatsvinden in de productie en consumptie. Zolang mensen het nog normaal vinden om twee keer per jaar een vliegtuig te maken, met de auto te rijden, binnenshuis op 23 graden te stoken etc. zal het energiegebruik alleen maar op een hoog niveau blijven. En dat vraagt om steeds meer opslaglocaties voor gas. En om steeds meer energie om het gas hier te krijgen.

In de huidige situatie met ondergrondse opslag en compressoren op het Groninger-veld wordt één procent van de energie-inhoud van het gas gebruikt om het gas bij de gebruikers te krijgen. In de toekomst, bij import uit Siberië gaat het om zes procent van de energie-inhoud. Er zal steeds meer gas nodig zijn om de gasvoorziening op peil te houden.

Een andere les die we uit de gasopslag moeten trekken is dat we hard moeten werken aan het wegwerken van een denkfout. De aardgashoeveelheid is eindig. Winning en gebruik van gas is derhalve interen op de voorraad. Hoe meer we gebruiken hoe sneller we door de voorraad heen zijn. Een onderneming die sterk inteert op de voorraad stevent op faillissement af. Bij het verminderen van de voorraad aardgas wordt echter niet in termen van faillissementsdreiging gedacht. Integendeel: hoe meer aardgas gebruikt wordt, hoe mooier de overheid dat vindt vanwege de aardgasinkomsten. Men juicht bij het interen op kapitaal. Over abnormaal gesproken!

Herman Damveld, energiedeskundige

Een druppel op een gloeiende plaat? Laat me niet lachen!

Geen gezicht toch die NAM - locatie? Wat een matig park daarbij Kommerzijl, dat kun je toch niet als compensatie zien? Typisch een voorbeeld van het Groninger landschap vernielen! Hier en daar wat -schaamgroen -, belachelijk toch? Alleen maar maatschappelijk belang en aan een interessante cultuur-historische infrastructuur, zoals dijken en oude wegen, wordt absoluut niet gedacht! Het is toch niet meer normaal, vanuit elke windrichting zie je die rottige NAM - locatie!

Bovenstaande kan een gedachte zijn die bij u opkomt als u de NAM - locatie bij Grijpskerk ziet, maar als u aan de doorsnee Kommerzijlster vraagt wat hij of zij van de landschappelijke inpassing vindt, die is gecreëerd bij de NAM - locatie, dan zult u hoogst waarschijnlijk een positief verhaal horen.

Het is al weer een aantal jaren geleden dat de NAM met het plan kwam om tussen Grijpskerk en Kommerzijl een opslag voor gas te maken die in strenge winters als buffer moet fungeren. Zonder slag of stoot ging dit echter niet, want de actiegroepen in Grijpskerk (Gas terug) en Kommerzijl (Kommerzijl geeft tegengas) probeerden dit tegen te houden. Lang probeerden ze dit echter niet want ook hen werd al snel duidelijk dat de NAM - locatie een puur maatschappelijk belang was en er niet aan te ontkomen was. Daarom probeerden de actiegroepen compenserende maatregelen te realiseren. Landschapsarchitect Hosper kwam met het idee om

